

Titulació	Tipus	Curs
Educació social	OB	3

Professor/a de contacte

Nom : Paloma Valdivia Vizarreta

Correu electrònic : paloma.valdivia@uab.cat

Idiomes dels grups

Podeu consultar aquesta informació al [final](#) del document.

Prerequisits

Aquesta és una assignatura obligatòria de tercer. Requereix tenir aprovades les assignatures d'Antropologia i Filosofia de l'Educació i de Bases sociopolítiques de l'educació.

Objectius

1. Conèixer la genesi i la conceptualització bàsica de l'educació sociocomunitària i les seves relacions amb altres dimensions socioeducatives
2. Conèixer els fonaments teòrics de l'educació sociocomunitària
3. Conèixer les diferents tradicions acadèmiques i professionals de l'educació sociocomunitària.
4. Aprendre a dissenyar un projecte d'educació sociocomunitària
5. Conèixer i saber aplicar els mètodes, tècniques i activitats d'educació sociocomunitària.
6. Conèixer experiències i projectes d'educació sociocomunitària

Resultats d'aprenentatge

1. Analitzar experiències i projectes d'animació sociocultural i desenvolupament comunitari des de la perspectiva de diferents paradigmes teòrics.
2. Conèixer la legislació bàsica que emmarca l'educació sociocomunitària.
3. Analitzar diferents tipus de comunitats i les principals característiques que les defineixen i configuren.
4. Conèixer la conceptualització bàsica i les principals metodologies i tècniques de l'animació sociocultural i el desenvolupament comunitari.
5. Dissenyar activitats, programes i projectes d'animació sociocultural i desenvolupament comunitari.
6. Desenvolupar funcions professionals adaptades a les diferents situacions sociocomunitàries de manera que estimulin l'empoderament de les persones participants.
7. Conèixer la investigació existent sobre animació sociocultural i desenvolupament comunitari.
8. Conèixer la dimensió pedagògica de la interacció amb els iguals i els adults i saber promoure la participació en activitats col·lectives, el treball cooperatiu i l'esforç individual mostrant una actitud ètica front als processos de mediació en diferents contextos i circumstàncies.
9. Mantenir una actitud de respecte, pràctiques i comportaments que atenguin a l'equitat i inclusió.
10. Treballar en equips multidisciplinars desenvolupant processos d'educació sociocomunitària.

11. Fomentar l'educació democràtica de la ciutadania i la pràctica del pensament social crític fomentant la col·laboració amb les famílies, organismes i institucions amb incidència en la formació ciutadana.
12. Comprendre els marcs teòrics que possibiliten el desenvolupament d'accions responsables i sostenibles per valorar la responsabilitat individual i col·lectiva en la consecució d'un futur sostenible.
13. Identificar situacions que necessiten un canvi o millora.
14. Analitzar una situació i identificar-ne els punts de millora.
15. Proposar nous mètodes o solucions alternatives fonamentades.
16. Ponderar els riscos i les oportunitats de les propostes de millora tant pròpies com alienes.
17. Analitzar críticament els principis, valors i procediments que regeixen l'exercici de la professió.
18. Valorar com els estereotips i els rols de gènere incideixen en l'exercici professional.
19. Explicar el codi deontològic, explícit o implícit, de l'àmbit de coneixement propi.
20. Valorar l'impacte de les dificultats, els prejudicis i les discriminacions que poden incloure les accions o projectes, a curt o llarg termini, en relació amb determinades persones o col·lectius.
21. Proposar projectes i accions que estiguin d'acord amb els principis de responsabilitat ètica i de respecte pels drets humans i els drets fonamentals, la diversitat i els valors democràtics.
22. Analitzar les desigualtats per raó de sexe/gènere i els biaixos de gènere en l'àmbit de coneixement propi.
23. Proposar projectes i accions que incorporin la perspectiva de gènere.
24. Proposar noves maneres de mesurar l'èxit o el fracàs de la implementació de propostes o idees innovadores.
25. Identificar les principals desigualtats i discriminacions per raó de sexe/gènere presents a la societat.

Continguts

Fonaments de l'educació sociocomunitària

- Conceptualització de l'educació sociocomunitària.
- Bases sociopedagògiques de la intervenció en la comunitat i corrents teoricopràctics: animació sociocultural i desenvolupament comunitari.
- La comunitat, el desenvolupament i el canvi social.

Processos, metodologies i projectes comunitaris

- Organització de la comunitat i capital social.
- Metodologia comunitària: processos comunitaris, tècniques de dinamització i eines d'intervenció.
- Disseny de projectes d'educació sociocomunitària.

Participació, xarxes i rol professional

- La participació com a eina d'acció social i d'aprenentatge.
- Educació comunitària, societat civil i xarxes socioculturals. El treball socioeducatiu en xarxa.
- Rol de l'educador o educadora social en l'àmbit comunitari.

Avaluació de la intervenció comunitària

Activitats formatives i Metodologia

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Classes i seminaris	45	1,8	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25
Estudi i recerca d'informació	75	3	1, 2, 7, 8, 12, 13, 16, 22
Disseny i elaboració d' un projecte d' educació sociocomunitària	30	1,2	1, 2, 10, 13, 14, 15, 16, 20

El protagonista en el procés d'ensenyament - aprenentatge és l'estudiant i en aquest sentit s'ha planificat una metodologia activa i participativa, fonamentada en la recerca. Hi ha 4 tipus d'activitats:

1.-Dirigides, presencials en gran grup: inclouen exposicions per part del professorat dels continguts del temari i presentacions puntuals d'experiències i estudis de casos per part de professionals en actiu (30 hores)

2.-Supervisades: en els seminaris els/ les estudiants realitzaran activitats pràctiques en petits grups sobre tècniques i accions específiques sobre el temari. Tant les activitats pràctiques de recerca, com el desenvolupament del treball són supervisades pel professorat. (15 hores)

3.-Autònomes: els / les estudiants tindran espais de treball autònom individual i en parella per analitzar una experiència comunitària i per elaborar un projecte sociocomunitari respectivament (75 hores)

4.-Avaluatives: destinades a la verificació i qualificació dels assoliments aconseguits.

Nota: es reservaran 15 minuts d'una classe, dins del calendari establert pel centre/titulació, perquè l'alumnat completi les enquestes d'avaluació de l'actuació del professorat i d'avaluació de l'assignatura.

Avaluació

Activitats d'avaluació continuada

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Anàlisi d'un projecte o una iniciativa comunitària	10%	0	0	1, 3, 7, 14, 15, 16, 19, 20, 21, 24
Participació a l'aula i implicació en les dinàmiques	5 %	0	0	1, 4, 9, 12, 25
Disseny i elaboració d'un projecte d'educació sociocomunitària	25%	0	0	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 10, 13, 17, 18, 23
Treball de recerca, elaboració d'informació i aplicació de tècniques a l'aula	15%	0	0	3, 4, 5, 7, 22, 23
Examen final	45%	0	0	1, 2, 5, 6, 7, 11, 12

L'assignatura contempla dues modalitats d'avaluació: única i continua. Ambdues modalitats requereixen lliurar les mateixes evidències avaluadores per acreditar i garantir la consecució dels objectius i els resultats d'aprenentatge establerts a l'assignatura.

Són requisits obligatoris:

1.-Realitzar totes les activitats d'avaluació requerides. Es considerarà no avaluable sinó es fan totes.

2.- L'assistència, com a mínim, al 80% de les classes i dels seminaris, en el cas contrari es considerarà no avaluable.

3.-Cal advertir que el plagiat de qualsevol text en els treballs de curs o la còpia a les activitats avaluatives serà motiu de suspens

S'avaluarà l'actitud positiva vers l'aprenentatge i la participació a les sessions.

L'avaluació continua implica la regularitat en el lliurament de les tasques i treballs:

Criteri d'avaluació

Data o període

Anàlisi d'un projecte o una iniciativa comunitària (individual)	09/10/2026
Treball de recerca, elaboració d'informació i aplicació de tècniques a l'aula (grup)	06/11/2026
Disseny i elaboració d'un projecte d'educació sociocomunitària (grup)	11/12/2026
Examen final (individual)	08/01/2027
Examen de recuperació	22/01/2027

Es notificarà en un termini no superior a 20 dies hàbils del calendari acadèmic les devolucions, retorns o qualificació segons sigui el cas de les activitats d'avaluació.

Per a aquesta assignatura, es permet l'ús de tecnologies d'Intel·ligència Artificial (IA) exclusivament en tasques de suport, com la cerca bibliogràfica o d'informació, la correcció de textos o les traduccions. L'estudiant haurà d'identificar clarament quines parts han estat generades amb aquesta tecnologia, especificar les eines emprades i incloure una reflexió crítica sobre com aquestes han influït en el procés i el resultat final de l'activitat. La no transparència de l'ús de la IA en aquesta activitat avaluable es considerarà falta d'honestat acadèmica i pot comportar una penalització parcial o total en la nota de l'activitat, o sancions majors en casos de gravetat.

Si es podrà fer prova de síntesi per l'alumnat procedent de la segona matrícula.

	Activitats d'Avaluació	% de la nota
PART GRUPAL	Treball de recerca, elaboració d'informació i aplicació de tècniques a l'aula	15%
	Disseny i elaboració d'un projecte d'educació sociocomunitària	25%
PART INDIVIDUAL	Participació a l'aula i implicació a les dinàmiques	5%
	Anàlisi d'una iniciativa o un projecte comunitari	10%
	Examen final	45%

Per aprovar aquesta assignatura, cal que l'estudiant mostri una bona competència comunicativa general, tant oralment com per escrit, i un bon domini de la llengua o les llengües vehiculars que consten a la guia docent.

En totes les activitats (individuals i en grup) es tindrà en compte, doncs, la correcció lingüística, la redacció i els aspectes formals de presentació. L'alumnat ha de ser capaç d'expressar-se amb fluïdesa i correcció i ha de mostrar un alt grau de comprensió dels textos acadèmics. Una activitat pot ser retornada (no avaluada) o suspesa si el professor/a considera que no compleix aquests requisits.

Bibliografia

Ahedo Gurrutxaga, I., Ormazabal Gaston, A., Villasante Prieto, T. R., & Greenwood, D. (2023). Participación, investigación acción y desarrollo comunitario: retos, oportunidades y esperanzas. Revista Prisma Social, (43), 1-9. <https://revistaprismasocial.es/article/view/5280>

Almaguer Kalixto, P. E., Hernández Cordero, A. L., & Escriche Bueno, P. J. (2024). Investigación Acción Participativa y laboratorios de innovación social en el ámbito rural: retos y oportunidades. Revista Prisma Social, (44), 195-218. <https://revistaprismasocial.es/article/view/5221>

Ander-Egg, E. (1989). La animación y los animadores. Narcea.

Andreu, C. (2007). Desarrollo comunitario: estrategias de intervención y rol de la educadora social. RES.

Revista de Educació Social, (7).

<https://eduso.net/res/revista/7/marco-teorico/desarrollo-comunitario-estrategias-de-intervencion-y-rol-de-la-educacion-social>

Arnanz Monreal, L., García Montes, N., & Villasante Prieto, T. R. (2023). La investigación y acción participativa y transformadora basada en los grupos motores. Revista Prisma Social, (43), 34-56.

<https://revistaprismasocial.es/article/view/5176>

Baum, F., MacDougall, C., & Smith, D. (2006). Participatory action research. Journal of Epidemiology & Community Health, 60(10), 854-857. <https://doi.org/10.1136/jech.2004.028662>

Caride Gómez, J. A., & Fraguera-Vale, R. (2015). Cuando el proyecto se hace método: nuevas perspectivas para la investigación socioeducativa en red. Pedagogía Social. Revista Interuniversitaria, (26), 139-172.

https://doi.org/10.7179/PSRI_2015.26.06

Gomà, R. (2007). La acción comunitaria: transformación social y construcción de ciudadanía. RES. Revista de Educación Social, (7).

<https://eduso.net/res/revista/7/marco-teorico/la-accion-comunitaria-transformacion-social-y-construccion-de-ciudadania>

Marchioni, M. (2006). Democracia participativa y crisis de la política: la experiencia de los planes comunitarios. Cuadernos de Trabajo Social, 19, 213-224.

<https://revistas.ucm.es/index.php/CUTS/article/view/CUTS0606110213A>

Núñez, H., Crespo, E., Llena Berñe, A., & Úcar, X. (2014). Enfoques de evaluación orientados a la participación en los procesos de acción comunitaria. Pedagogía Social. Revista Interuniversitaria, (24), 79-103.

https://doi.org/10.7179/PSRI_2014.24.04

Martínez Chito, L., & Úcar, X. (2022). The generation of community social capital in the Poble Sec community plan (Barcelona). Community Development, 53(4), 477-498. <https://doi.org/10.1080/15575330.2021.1987487>

Padrós Rovira, A. (2020). La mejora de los procesos de participación en sus dimensiones participativa y comunitaria desde la educación social: una evaluación del proceso de participación de la situación de los jóvenes en el barrio de Verdum (Barcelona). RES. Revista de Educación Social, (30), 169-203.

<https://eduso.net/res/revista/30/el-tema-experiencias/la-mejora-de-los-procesos-de-participacion-en-sus-dimensiones-participativa-y-comunitaria>

Úcar, X. (2021). Social pedagogy, social education and social work in Spain: Convergent paths. International Journal of Social Pedagogy, 10(1), Article 1. <https://doi.org/10.14324/111.444.ijsp.2021.v10.x.001>

Úcar Martínez, X., Heras, P., & Soler, P. (2014). La evaluación participativa de acciones comunitarias como metodología de aprendizaje para el empoderamiento personal y comunitario: estudio de casos y procesos de empoderamiento. Pedagogía Social. Revista Interuniversitaria, (24), 21-47.

https://doi.org/10.7179/PSRI_2014.24.02

Programari

Cap

Grups i idiomes de l'assignatura

La informació proporcionada és provisional fins al 30 de novembre.

A partir d'aquesta data, podreu consultar l'idioma de cada grup a través d'aquest [enllaç](#). Per accedir a la informació, caldrà introduir el CODI de l'assignatura

Tipus de docència	Grup	Idioma	Semestre	Torn
(TE) Teoria	3	Català	primer quadrimestre	matí-mixt
(SEM) Seminaris	311	Català	primer quadrimestre	matí-mixt
(SEM) Seminaris	312	Català	primer quadrimestre	matí-mixt